

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ: ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ЗА НАПРЯМОМ «РЕВМАТОЛОГІЯ»

Джус М.Б.

доктор медичних наук, професор,
професор кафедри внутрішньої медицини № 2
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
<https://orcid.org/0000-0002-7500-8520>

Сучасна українська система охорони здоров'я та система підготовки медичних кадрів за різними спеціальностями потребують оновлення. ВУЛТ отримало в 2020 р. членство у Європейській спілці лікарів-спеціалістів (European Union of Medical Specialists – UEMS) та обрало представників українських лікарів в робочому органі UEMS за різними спеціальностями. Сфери знань UEMS охоплюють безперервну медичну освіту, післядипломну підготовку та забезпечення її якості. UEMS узяла на себе зобов'язання сприяти поліпшенню медичної підготовки на європейському рівні шляхом розроблення європейських стандартів у різних медичних дисциплінах. У статті подано основні принципи організації підготовки європейського спеціаліста за напрямом «ревматологія», які розроблені UEMS та впроваджуються в усіх європейських країнах. Із метою інтеграції української системи післядипломної освіти до європейської рекомендовано як післядипломну освіту взяти модель підготовки ревматолога, розроблену EUMS. Описано основні вимоги EUMS до стажиста, наведено перелік теоретичних та клінічних знань, перелік клінічних та практичних навичок, якими має володіти європейський ревматолог, указано компетенції спеціаліста, описано основні принципи організації навчального процесу європейського ревматолога.

Ключові слова: EUMS, післядипломна освіта, реформа, європейська інтеграція, ревматологія.

Сучасна українська система охорони здоров'я та система підготовки медичних кадрів за різними спеціальностями потребує оновлення. Новий управлінський складник цієї системи має включати інституції професійного самоврядування, зокрема лікарського, та адаптацію медичної освіти до європейських стандартів [1].

Всеукраїнське лікарське товариство (ВУЛТ, англ. Ukrainian Medical Association – UMA) – найстаріша в Україні громадська професійна корпоративна організація, метою якої є об'єднання усіх лікарів України незалежно від їхньої спеціальності задля захисту професійних прав і інтересів кожного лікаря.

Одним із важливих напрямів діяльності ВУЛТ є його міжнародна активність і визнання напрацьованих організації світовою лікарською спільнотою. Ця діяльність важливою є не лише для створення лікарського самоврядування європейського і світового зразків, а й для забезпечення професійної освіти європейського рівня, яка визнаватиметься у будь-якій державі Європейського Союзу. У результаті активної міжнародної діяльності ВУЛТ отримало:

- 1) членство у Європейському форумі лікарських товариств/BOO3 (The European Forum of Medical Associations – EFMA/World Health Organization – WHO) на його щорічному зібранні у Тель-Авіві 11.04.2008;
- 2) повноправне членство у Світовому лікарському товаристві на 59-й Асамблеї в Сеулі 18.10.2008;
- 3) членство в Організації лікарських самоврядних товариств Центральної та Східної Європи (Conference of the Central and East European Chambers – ZEVA) на 16-му Конгресі в Белграді у вересні 2009 р.;
- 4) членство в Південно-Східному Європейському лікарському форумі (Southeast European Medical Forum – SEEMF) на I міжнародному лікарському конгресі у Варні 23.09.2010;
- 5) членство в Постійному комітеті європейських лікарів у Брюсселі (Standing Committee of the European Doctors – CPME) 25.11.2017 р.;
- 6) членство у Європейській спілці лікарів-спеціалістів (European Union of Medical Specialists – UEMS) у Брюсселі 17.10.2020.

Європейські стандарти післядипломної підготовки медичних спеціалістів, представляє Європейська спілка лікарів-спеціалістів (UEMS) – неурядова організація, що діє за дорученням національних асоціацій медичних спеціалістів на європейському рівні. Наступним кроком після отримання ВУЛТ членства у UEMS у Брюсселі було обрання делегатів від України за різними спеціальностями, а 21.06.2022 оприлюднено список проголосованих делегатів від ВУЛТ у UEMS. Правління ВУЛТ

23.06.2022 привітало з обранням представниками українських лікарів в робочому органі UEMS за різними спеціальностями. За спеціальністю «ревматологія» представниками UEMS від України обрано лікарів-ревматологів професора Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, д.мед. наук Марту Борисівну Джус та професора Тернопільського медичного університету імені І.Я. Горбачевського, д.мед.наук Світлану Іванівну Сміян. Це важливий крок до інтеграції української системи освіти до європейської медичної освіти.

Сьогодні UEMS налічує 34 національні асоціації та функціонує через 39 спеціалізованих секцій та європейських рад. UEMS прагне сприяти вільному пересуванню медичних спеціалістів у Європі, одночасно забезпечуючи найвищий рівень навчання, що дасть можливість покращення якості медичної допомоги та турботи про благо всіх європейських громадян. Сфери знань UEMS охоплюють безперервну медичну освіту, післядипломну підготовку та забезпечення її якості.

Якість медичної допомоги та експертизи безпосередньо пов'язана з якістю навчання медичних працівників, тому UEMS узяла на себе зобов'язання сприяти поліпшенню медичної підготовки на європейському рівні шляхом розроблення європейських стандартів у різних медичних дисциплінах. Незалежно від того, де навчаються лікарі, вони повинні мати принаймні однакові основні компетенції.

У 1994 р. UEMS прийняла Хартію післядипломної підготовки з метою надання рекомендацій на європейському рівні для якісної медичної підготовки. Хартія складається з шести розділів та закладає основу для європейського підходу у сфері післядипломної підготовки. Оскільки п'ять розділів є спільними для всіх спеціальностей, Статут передбачає шостий розділ, відомий як «Розділ 6», який кожна секція певної спеціальності повинна завершити відповідно до конкретних потреб своєї дисципліни.

Понад десять років після уведення Хартії спеціалізовані секції UEMS та європейські ради продовжували працювати над розробленням європейських стандартів у медичній підготовці, які відображають сучасну медичну практику та поточні наукові відкриття. Роблячи це, спеціалізовані секції UEMS та європейські ради не мали на меті замінити компетенцію національних органів у визначенні змісту післядипломної підготовки у власній державі, а радше доповнити їх і забезпечити надання високоякісної підготовки в усій Європі.

На європейському рівні правовий механізм, який забезпечує вільне пересування лікарів через визнання їхньої кваліфікації, створений ще в 1970-х роках Європейським Союзом. Прийнято галузеві директиви, і одна директива конкретно стосувалася питання медичної підготовки на європейському рівні. Однак у 2005 р. Європейська Комісія запропонувала Європейському Парламенту та Раді створити унікальну правову базу для визнання професійних кваліфікацій, щоб полегшити та поліпшити мобільність усіх спеціалістів у всій Європі. Ця Директива 2005/36/ЄС установила механізм автоматичного взаємного визнання кваліфікацій лікарів відповідно до вимог до навчання в усіх державах – членах ЄС, що базується на тривалості навчання за спеціальністю та назві кваліфікації.

Ураховуючи багаторічний досвід спеціалізованих відділів і європейських рад UEMS та європейську правову базу, що дає змогу медичним спеціалістам і стажистам переїжджати з однієї країни в іншу, UEMS має унікальну можливість надавати спеціалізовані рекомендації. UEMS цінує професійну компетентність як «звичне та розумне використання спілкування, знань, технічних навичок, клінічних міркувань, емоцій, цінностей і роздумів у повсякденній практиці на благо пацієнта та спільноти, якій надають послугу». Тоді як професійна діяльність регулюється національним законодавством у країнах – членах ЄС, UEMS відповідає міжнародним договорам і деклараціям ООН із прав людини, а також Міжнародному кодексу медичної етики (WMA).

Цей документ впливає з попереднього розділу 6 Хартії навчання та містить визначення компетенцій спеціалістів і процедур, а також способи їх документування та оцінки. Заради прозорості та узгодженості цей документ перейменовано на «Вимоги до навчання для спеціальності X». Він має на меті надати базові вимоги до підготовки для кожної спеціальності та регулярно оновлюється спеціалізованими секціями UEMS і європейськими радами з метою відображення наукового та медичного прогресу. Документ складається з трьох частин та відображає основні принципи підходу не лише для медичних спеціалістів, а й для осіб, які приймають рішення на національному та європейському рівнях щодо підготовки медичних спеціалістів.

Нижче наводимо вимоги UEMS до підготовки за спеціальністю «Ревматологія».

Вимоги до стажування

1. Зміст навчання та результати навчання.

Компетенції, необхідні для особи, що стажується.

Лікар-стажист – це лікар, який пройшов загальну професійну підготовку лікаря та акредитовану програму навчання і отримав сертифікат медичного спеціаліста (у різних країнах відомий як стажист, резидент, стипендіат або реєстратор). «Результати навчання» означають твердження про те, що учень

знає, розуміє та вміє робити після завершення навчального процесу, які визначаються в термінах компетентності.

Спеціаліст (або консультант) із ревматології – це особа, яка успішно пройшла визнану програму післядипломної підготовки з ревматології. Окрім того, такі особи зазвичай, але не повсюдно (на даний момент це залежить від вимог у різних країнах) проходять післядипломну підготовку загального характеру одразу після завершення бакалаврату та подальший період більш поглибленої підготовки із загальної внутрішньої медицини. Призначення на посаду спеціаліста з ревматології (або консультанта) здійснюється установою в країні, де навчається особа, і враховує задовільне завершення навчання, яке вимагається у цій країні щодо сфер знань, клінічних навичок, досвіду та професійної діяльності.

Основний принцип щодо цього документа полягає у тому, що він сприяє високим стандартам ведення пацієнтів ревматологічного профілю в усьому Європейському Союзі та встановлює основні вимоги у сферах, перерахованих вище, щоб спеціалісти/консультанти могли пересуватися через кордони європейських країн у професійних цілях.

А. Теоретичні та клінічні знання

Необхідна база знань включає у себе знання спеціаліста з фундаментальних і клінічних наук.

Знання фундаментальних наук включає:

- анатомію та біологію кістково-м'язової тканини;
- імунологію;
- біомеханіку кісток, суглобів і м'язів;
- нейробиологію болю.

Догляд за пацієнтами з різними захворюваннями не обов'язково має надавати один фахівець/консультант, але і всі старші ревматологи повинні мати досвід ведення всіх перерахованих захворювань. Перелік станів, який є основою Європейської навчальної програми з ревматології, наведено нижче. Стажисти можуть бачити і пацієнтів із захворюваннями, яких немає у списку, що має бути відображено в їх портфоліо/записах про навчання або відповідних документах.

Перелік захворювань/станів:

- Ревматоїдний артрит
- Спондилоартрит
- Системний червоний вовчак і антифосфоліпідний синдром
- Системна склеродермія
- Інші системні захворювання сполучної тканини
- Васкуліти та супутні захворювання
- Інфекційний артрит
- Розлади опорно-рухового апарату, пов'язані переважно з метаболічними, ендокринними або гематологічними захворюваннями
- Кристал-асоційовані захворювання
- Ендокринні захворювання
- Ревматичні синдроми, пов'язані з гематологічними захворюваннями
- Кістково-хрящові розлади
- Метаболічні захворювання кісток
- Спадкові та вроджені порушення метаболізму, пов'язані з ревматичними синдромами
- Розлади сполучної тканини
- Остеохондродисплазії
- Вроджені порушення обміну речовин, що впливають на сполучну тканину
- Хвороби накопичення (Storage disorders)
- Імунодефіцит
- Аутозапальні синдроми, у тому числі позасуглобові та регіонарні ураження опорно-рухового апарату
- Аксіальні синдроми
- Регіональні ураження опорно-рухового апарату, що вражають усі суглоби
- Розлади, що вражають окремі суглоби
- Внутрішні розлади
- Біомеханічні/анатомічні аномалії, пов'язані з регіональними больовими синдромами. Ревматичні синдроми, пов'язані з надмірним навантаженням
- Спортивна медицина
- Компресійні нейропатії (Entrapment neuropathies)
- Новоутворення та пухлиноподібні ураження

Ревматичні синдроми, пов'язані зі злякисним новоутворенням
М'язові захворювання
Різні ревматичні захворювання
Інтермітуючий артрит
Ревматичні захворювання в геріатричній популяції
Ревматичні захворювання у вагітних
Ревматичні синдроми у пацієнтів із нирковою недостатністю та діалізом
Увеїт і склерит
Розлади опорно-рухового апарату у дітей

В. Ці стани визначають основи базової навчальної програми. На момент визнання особи спеціалістом/консультантом вона повинна мати такі якості:

- Знання та розуміння відповідних і актуальних базових медичних наук, наук про здоров'я населення, патофізіології та принципів ведення та догляду за пацієнтами з будь-яким із основних клінічних станів.
- Здатність визначати та інтерпретувати діагностичні методи: лабораторні тести, методи діагностичної візуалізації, характеристика виконання тесту.
- Розуміння механізмів дії та потенційних побічних ефектів терапії та мати досвід консультування пацієнтів щодо ризиків і переваг такої терапії.
- Здатність аналізувати та використовувати результати досліджень у ревматології, щоб їх клінічна цінність базувалася на доказовій медицині, наскільки це можливо.
- Уміти надати докази того, що спеціаліст підтримує свої загальні медичні та ревматологічні знання, достатні для забезпечення високого стандарту клінічної практики.
- Розуміння системи (систем) охорони здоров'я в країні навчання.
- Бути готовим до ролі майбутніх клінічних лідерів.
- Уміти бути ефективним членом і лідером мультидисциплінарної команди.

Практичні та клінічні навички

Ключові навички, якими потрібно володіти у цій спеціальності:

- Слухачі до призначення на посаду спеціаліста/консультанта повинні оволодіти такими практичними процедурами:

Технічні навички

1) Аспірація рідини суглобів і бурс

2) Внутрішньосуглобові ін'єкції та ін'єкції м'яких тканин

3) Аналіз синовіальної рідини в поляризованому світлі

4) Інтерпретація зображень опорно-рухового апарату, кісткової скінтиграфії та кісткової денситометрії

Факультативні навички

Оволодіння наступними практичними процедурами вважається обов'язковим і може бути предметом спеціального регулювання на національному рівні:

1) Біопсія відповідних тканин і органів (наприклад: синовіальна оболонка, шкіра, підшкірна жирова клітковина, дрібні слинні залози, кістки, м'язи, нерви, нирки, скронева артерія)

2) Кісткова денситометрія

3) УЗД опорно-рухового апарату

4) Капіляроскопія

5) Електроміографія

6) Артроскопія

7) Техніка ін'єкції під контролем візуалізації

8) Радіоактивний або хімічний синовіортез

9) Промивання суглобів

Слухачі повинні продемонструвати компетентність необхідних «Технічних навичок» до того, як їх визнають спеціалістом/консультантом.

Можливо, у деяких країнах від спеціалістів вимагатиметься продемонструвати збереження таких навичок для повторної акредитації.

Слід зазначити, що різні країни та різні посади спеціалістів/консультантів можуть вимагати підтвердження навичок практичних умінь, окрім тих, що наведені вище.

С. Компетенції

Для призначення спеціалістом/консультантом особа має продемонструвати рівень компетентності, достатній для незалежної клінічної практики та здатності надавати допомогу пацієнтам як у гострих, так і в хронічних ситуаціях. Такий рівень може відрізнятися від країни до країни та від

посади до посади, але наведені вище списки та компетенції включають основні вимоги, якими має володіти «європейський ревматолог».

На додаток до знань і навичок щодо практичних умінь, описаних вище, претендент на посаду спеціаліста/консультанта з ревматології повинен продемонструвати докази особистої та постійної участі у веденні пацієнтів із якнайбільшим спектром поширених ревматологічних проблем.

Європейський спеціаліст/консультант із ревматології повинен бути добре поінформований про принципи дослідження: принципи та методи епідеміологічних досліджень, принципи клінічних досліджень, доказової медицини, аналізу даних та медичної інформатики, лабораторних методів, етики клінічних та фундаментальних досліджень, критичного огляду.

«Європейський ревматолог» має демонструвати етичну поведінку відповідно до вимог медичного реєстру/статутного органу своєї країни та може надати документальні докази цього. «Європейський ревматолог» повинен мати добру репутацію у відповідному національному реєстраційному органі.

2. Організація навчання

А. Розклад тренувань

Рекомендована тривалість стажування – чотири роки базової підготовки з ревматології. Рекомендується, щоб навчанню з ревматології передувало дворічне навчання з внутрішньої медицини (після якого стажист повинен отримати відповідні знання, підготовку та досвід лікування загальних та гострих захворювань). Навчання, що виходить за межі основного, також можна здійснювати, для розвитку субспеціалістів.

Одним з основних чотирьох років підготовки з ревматології може бути проведення магістерської програми з ревматології.

Період навчання з ревматології має відповідати вимогам ЄС і в будь-якому разі має бути достатнім для засвоєння усіх необхідних освітніх та навчальних потреб. Конкретні заходи для загального навчання для будь-якого окремого слухача визначаються на місцевому рівні та залежать від відповідних національних вимог. Наведений вище перелік станів є орієнтиром до бази знань, необхідних спеціалісту/консультанту. Досвід клінічної роботи повинен охоплювати всі загальні ревматологічні клінічні стани, які вказано у списку вище.

Для подання заявки на посаду в іншій країні ЄС необхідно, щоб навчальна програма, за якою навчалися стажисти, була опублікована, із детальною інформацією про її дотримання як стажистами, так і їхніми тренерами. Навчальна програма має містити детальну інформацію про необхідний характер і обсяг клінічної роботи, методи, за допомогою яких стажист підтримує свій розвиток, і заключення щодо прогресу розвитку його знань і розуміння, прогресу його клінічної роботи та розвитку як професіонала.

В. Навчальна програма

Навчальна програма має бути зосереджена на результатах, але з достатньою гнучкістю, щоб забезпечити особистий розвиток залежно від потреб людини, центру, у якому вона навчається, і країни, де це відбувається. Навчання має включати навички викладання загальних компетенцій та специфічних компетенцій для ревматології.

Таким чином, навчальний план має базуватися на таких принципах.

Європейський ревматолог має:

- бути плуріпотентним фахівцем і експертом із мультисистемних хвороб;
- бути компетентним у зборі анамнезу, фізикальному огляді, веденні хворих із поширеними та іншими ревматологічними захворюваннями;
- ефективно спілкуватися з пацієнтами, їхніми родичами та суміжними спеціалістами;
- практикувати лікування, засноване на доказовій медицині;
- дотримуватися економічно ефективного ведення пацієнта;
- розуміти природу та ступінь ризику у своїй клінічній роботі;
- підтримувати високий рівень та якість своєї практичної роботи з урахуванням сучасних наукових досягнень у певних напрямках;
- працювати в міждисциплінарній команді (MDT);
- забезпечувати клінічне лідерство, а також здатність бути керованими та працювати як частина мультидисциплінарної команди;
- демонструвати відданість рефлексивному навчанню протягом усього життя;
- сприяти здоров'ю та благополуччю окремих пацієнтів, громад та населення;
- мати уявлення про охорону здоров'я на основі вибраної спеціальності;
- навчати та підтримувати слухачів;
- бути відданим здоров'ю та добробуту людей і суспільства та дотримуватися етичних, професійних та високих стандартів особистої поведінки та клінічної роботи;

- формувати портфоліо з доказів того, що вищезазначені цілі досягнені, особливо за умови, якщо спеціаліст хоче шукати роботу в країні, відмінній від країни, де він/вона навчався.

Різні країни мають різні підходи до досягнення цих результатів, але їх підтвердження повинні бути уніфікованими, що полегшить процес навчання стажерів і спростить визнання прогресу та досягнень у країнах – членах ЄС. Окрім того, такий підхід допоможе забезпечити впевненість громадськості та окремих країн у тому, що підготовка відповідає належним стандартам і що робота лікарів є задовільною.

Різні країни використовують стратегії оцінки, які відповідають їхнім потребам. Поступово відбудеться перехід до загального підходу до визначення того, чи підходить особа для визнання її європейським ревматологом. Таким чином, необхідно буде оцінювати знання шляхом письмового іспиту.

Цей іспит має включати вибірку зі списку основних клінічних станів, наведених вище, і перевіряти знання в галузях відповідної науки (фундаментальні медичні та клінічні науки, науки про здоров'я населення та поведінкові науки) та клінічний досвід (діагностика, дослідження та лікування). Тестування проводитиметься у форматі «найкращий із п'яти».

Тести будуть доставлятися по всій Європі на регулярній основі. Буде проводитися оцінка знань (формуюча) після одного або двох років навчання та друга (підсумкова) оцінка наприкінці періоду навчання. Слухачі матимуть можливість перездати іспит із підсумкового оцінювання, якщо вони його спочатку не склали.

Слухачі отримають підтримку на кількох рівнях. Клінічна робота стажиста проходитиме під наглядом *тренера*. (Така особа вже існує в усіх країнах і відома під різними назвами.) Тренер відповідатиме за регулярне надання слухачеві зворотного зв'язку щодо його роботи та керівництва з питань, пов'язаних із клінічною роботою, яку він надає. Окрім того, усі навчальні програми з ревматології проводитимуться в установі (або в групі чи мережі суміжних установ) директором програми. Стажер має регулярно зустрічатися зі своїм програмним директором, зазвичай кожні шість місяців, для обговорення своєї роботи. Такі обговорення мають проходити у форматі оцінювання разом зі стажистом, який має надавати інформацію про прогрес у роботі та має супроводжуватися задокументованими доказами клінічної участі та досягнень результатів навчання. Мета оцінювання полягає у тому, щоб уможливити конструктивну дискусію про задоволення навчальних потреб слухача. Для визначення прогресу у досягненні потреб слід порівнювати поточні оцінки з попередніми. Оцінювання не є частиною процесу підсумкового оцінювання, а необхідне виключно для підтримки слухачів.

Оцінка навичок практичних умінь проходитиме в навчальному закладі. Таке оцінювання може включати, у відповідних випадках, використання моделювання перед оцінкою в клінічній практиці.

Клінічний досвід слід оцінювати шляхом огляду пацієнтів, яких спостерігав/вів стажист і за яких ніс особисту відповідальність. Докази такого залучення мають зберігатися в клінічному журналі або його еквіваленті. Журнал має переглядатися тренером стажиста разом зі стажистом у формульованому порядку. Це дасть змогу стажисту бачити та брати участь у лікуванні відповідної кількості та діапазону пацієнтів. Реєстраційний журнал окремо має переглядати локальний директор програми разом із відповідними тренерами, з якими працював стажист.

Професійна поведінка також має бути частиною стратегії оцінювання, і зазвичай усебічний зворотний зв'язок із багатьох джерел (multi-source feedback – MSF) має відбуватися наприкінці першого чи другого року навчання та на початку останнього року навчання. Такі оцінювання в деяких країнах можуть відбуватися частіше. Директор програми має займати центральне місце в обговоренні та дискусії, які проводяться після кожного MSF, і має надавати вказівки та підтримку у відповідь на коментарі тих, хто надає MSF стажеру. Додаткові MSF можливі, якщо початкова MSF показала неадекватну продуктивність стажиста. Місцеві національні стандарти щодо придатності особи для клінічної практики визначатимуть, чи може стажист працювати як консультант/спеціаліст.

Для того щоб мати право подати заявку на посаду в країні, відмінній від країни, у якій він навчався, або бути визнаним європейським ревматологом, потрібно задовільно виконати всі вищезазначених пункти.

D. Управління

Відповідальність за управління індивідуальною навчальною програмою має бути покладена на директора програми та установи (установ), де проводиться стажування. Тренер має відповідати перед директором програми за проведення необхідного навчання у своїй сфері.

Висновок. Післядипломна система підготовки українського спеціаліста-ревматолога потребує удосконалення. Уведення в процес підготовки спеціаліста освітньої програми EUMS дасть можливість змінити підготовку медичних кадрів так, що лікар-спеціаліст, у тому числі лікар-ревматолог, зможе відповідати вимогам до європейських спеціалістів та в подальшому працевлаштовуватися в будь-якій європейській країні.

Програма EUMS із підготовки ревматолога сприяє високим стандартам ведення пацієнтів із ревматологічними захворюваннями в усьому Європейському Союзі та регламентує основні вимоги до спеціаліста.

Література

1. Мусій О.С. Необхідність лікарського самоврядування в Україні. *Українські медичні вісті*. 2021. Т. 13. № 3–4(88–89).
2. European union of medical specialists. URL: <https://www.uems.eu/about-us/medical-specialties>.

EUROPEAN STANDARDS FOR POST-GRADUATE TRAINING OF MEDICAL SPECIALISTS: PROSPECTS FOR IMPLEMENTATION IN UKRAINE IN THE SPECIALTY OF “RHEUMATOLOGY”

Dzhus M.B.

Bohomolets National Medical University

The modern Ukrainian health care system and the system of training medical specialists need updating. In 2020, Ukrainian Medical Association received membership in the European Union of Medical Specialists (UEMS) and elected representatives of Ukrainian doctors in the UEMS working body in various specialties. UEMS's areas of expertise include continuing medical education, postgraduate training, and quality assurance. UEMS is committed to contributing to the improvement of medical training at the European level by developing European standards in various medical disciplines.

The article presents the main principles of organizing the training of a European specialist in the field of "rheumatology", which UEMS developed and implemented in all European countries. In order to integrate the Ukrainian system of postgraduate education with the European one, it is recommended to take the model of rheumatologist training developed by EUMS as postgraduate education. The article describes the basic EUMS requirements for trainees, lists theoretical and clinical knowledge, a list of clinical and practical skills that a European rheumatologist should possess, and specifies specialist competencies. The main principles of the organization of the educational process of a European rheumatologist are described.

Key words: EUMS, postgraduate education, reform, European integration, specialist, rheumatology.